

31990L0314

23.6.1990

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 158/59

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL

tat-13 ta' Ġunju 1990

dwar il-vjaġġi kollox kompriż (*package travel*), il-vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż

(90/314/KEE)

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikulari Artikolu 100a tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

F'kooperazzjoni mal-Parlament Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

Billi wiehed mill-ghanijiet ewlenin tal-Komunità huwa li tikkompleta s-suq intern, li tiegħu s-settur tat-turiżmu huwa parti essenzjali;

Billi l-ligijiet nazzjonali ta' l-Istati Membri fejn jidhlu vjaġġi kollox kompriż (*package travel*), vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż, minn issa 'l quddiem imsejha "pakketti", jixhdu hafna disparitajiet u d-drawwiet nazzjonali f'dan il-qasam huma differenti hafna, u dan jagħti lok għal ostakoli għall-libertà li jiġu provduti s-servizzi f'dak li għandu x'jaqsam ma' pakketti u għal tgħawwiġ ta' kompetizzjoni fost l-operaturi f'dan il-qasam li jkunu stabbiliti f'diversi Stati Membri;

Billi t-twaqqif ta' regoli komuni għall-pakketti għandu jikkontribwixxi biex jitnehhew dawn l-ostakoli u b'hekk jinkiseb suq komuni fis-servizzi, bir-riżultat li l-operaturi stabbiliti f'wiehed mill-Istati Membri jkunu jistgħu joffru s-servizzi tagħhom fl-Istati Membri l-oħra u l-konsumaturi tal-Komunità jkunu jistgħu jgawdu minn kondizzjonijiet paragonabbli meta jkunu qed jixtru xi pakkett fi kwalunkwe Stat Membru;

Billi l-paragrafu 36 (b) ta' l-Anness tar-riżoluzzjoni tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1981 fuq it-tieni programm tal-Komunità Ekonomika Ewropea għal protezzjoni għall-konsumatur u għal politika ta' informazzjoni ⁽⁴⁾ jistieden lill-Kummissjoni biex tistudja, inter alia, it-turiżmu u, jekk ikun approprjat, tagħmel proposti adattati, waqt li tqis is-siwi veru tagħhom għall-protezzjoni tal-konsumatur u l-effetti tad-differenzi fil-legislazzjoni ta' l-Istati Membri fuq il-funzjonament sew tas-suq komuni;

Billi fir-riżoluzzjoni dwar politika Komunitarja fuq it-turiżmu ta' l-10 ta' April 1984 ⁽⁵⁾ il-Kunsill laqa' bil ferh l-inizjattiva tal-Kummissjoni li ġibdet l-attenzjoni għall-importanza tat-turiżmu u nnotat il-linji gwida tal-bidu tal-Kummissjoni għal politika Komunitarja dwar it-turiżmu;

Billi l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill taht l-isem 'Impetu Ġdid għal Politika ta' Protezzjoni tal-Konsumatur', li giet approvata bir-riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 1986 ⁽⁶⁾, telenka fil-paragrafu 37, fost il-miżuri proposti mill-Kummissjoni, l-armonizzazzjoni tal-legislazzjoni fuq pakketti inkluzivi;

Billi t-turiżmu qed jiffirma dejjem iżjed parti importanti fl-ekonomija ta' l-Istati Membri; billi s-sistema tal-pakketti hija parti fundamentali fit-turiżmu; billi l-industrija tal-vjaġġi kollox kompriż fl-Istati Membri tiġi stimolata għal tkabbir u produttività akbar jekk għallanqas kellhom jiġu adottati minimu ta' regoli komuni biex jagħtuha dimensjoni Komunitarja; billi dan ma jgħibx biss benefiċċji għaċ-ċittadini tal-Komunità li jkunu qed jixtru pakketti organizzati fuq il-baži ta' dawk ir-regoli, iżda jattira wkoll turisti minn barra l-Komunità li jkunu qed ifittxu l-vantaġġi ta' pakketti ta' livelli garantiti;

Billi d-disparitajiet fir-regoli li jiproteġu l-konsumaturi fid-diversi Stati Membri huma ta' disinċentiv għall-konsumaturi fi Stat Membru milli jixtru pakketti fi Stat Membru iehor;

Billi dan id-disinċentiv huwa effettiv b'mod partikulari biex iżomm lura lill-konsumaturi milli jixtru pakketti barra mill-Istat Membru tagħhom stess, u aktar effettiv milli kieku jkun in-konnessjoni max-xiri tas-servizzi l-oħra, wara li titqies in-natura speċjali tas-servizzi provduti f'pakkett li ġeneralment jinvolve n-nefqa ta' ammonti sostanzjali ta' flus bil-quddiem u l-provvista ta' servizzi fi Stat li ma jkunx dak li l-konsumatur ikun joqgħod fi;

Billi l-konsumatur għandu jkollu l-benefiċċju tal-protezzjoni li ddaħhlet b'din id-Direttiva irrispettivament minn jekk dan ikunx parti kontraenti diretta, trasferent jew membru ta' grupp li f'ismu persuna oħra tkun ikkonkludiet xi kuntratt rigward pakkett;

Billi l-organizzatur tal-pakkett u/jew il-bejjiegh tiegħu għandu jkollhom l-obbligu li jiżguraw li fil-materjal deskrittiv konness mal-pakketti li huma jorganizzaw u jbiegħu rispettivament l-informazzjoni li tingħata ma tkunx qarrieqa u l-opuskoli disponibbli għall-konsumaturi jkun fihom informazzjoni li tkun tiftiehem u li tkun preċiża;

⁽¹⁾ ĠU C 96, tat-12.4.1988, p. 5.

⁽²⁾ ĠU C 69, ta' l-20.3.1989, p. 102 u ĠU C 149, ta' l-18.6.1990, p. 102

⁽³⁾ ĠU C 102, ta' l-24.4.1989, p. 27.

⁽⁴⁾ ĠU C 165, tat-23.6.1981, p. 24.

⁽⁵⁾ ĠU C 115, tat-30.4.1984, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU C 118, tas-7.3.1986, p. 28.

Billi l-konsumatur jehtieg li jkollu rekord tal-kondizzjonijiet tal-kuntratt applikabbli għall-pakkett inklużiv; billi dan jista' jinkiseb b'mod konvenjenti billi jintalab li l-kondizzjonijiet kollha tal-kuntratt jitniżżlu bil-miktub f'forma dokumentarja ohra ta' din ix-xorta li tkun tiftiehem u tkun aċċessibbli għalih, u li huwa jinghata kopja tagħha;

Billi l-konsumatur għandu jkun liberu f'ċerti ċirkostanzi li jittrasferixxi lil terza persuna li taċċetta l-prenotazzjoni magħmula minnu għal pakkett;

Billi l-prezz stabbilit bil-kuntratt m'għandux bhala prinċipju jkun soġġett għal revizjoni hliet meta l-possibiltà ta' revizjoni 'il fuq jew 'il isfel tkun espressament prevista fil-kuntratt; billi dik il-possibiltà għandha b'danakollu tkun soġġetta għal xi kondizzjonijiet;

Billi l-konsumatur għandu f'ċerti ċirkostanzi jkun liberu li jirtira qabel it-tluq minn xi kuntratt għal vjaġġ kollox kompriz

Billi għandu jkun hemm definizzjoni ċara dwar id-drittijiet disponibbli għall-konsumatur f'ċirkostanzi meta l-organizzatur tal-pakkett jikkancellah qabel id-data miftiehma tat-tluq;

Billi jekk, wara li l-konsumatur ikun telaq, ikun hemm nuqqas sinifikanti fit-tweqqiq tas-servizzi li jkun ikkuntratta għalihom jew l-organizzatur jara li ma jkunx jista' jipprokura parti sinifikanti mis-servizzi li għandhom jinghataw; l-organizzatur għandu jkollu ċerti obbligi lejn il-konsumatur;

Billi l-organizzatur u/jew il-parti li qed tbiegħ fil-kuntratt għandhom ikunu obbligati lejn il-konsumatur għat-tweqqiq approprijat ta' l-obbligazzjonijiet li johorġu mill-kuntratt; billi, barra minn hekk, l-organizzatur u/jew il-bejjiegh għandhom jkunu responsabbli għall-hsara li tirriżulta lill-konsumatur min-nuqqas ta' thaddim jew mit-thaddim hażin tal-kuntratt kemm-il darba id-difetti fit-thaddim tal-kuntratt ma jkunux tort la tagħhom u lanqas ta' xi fornitur iehor tas-servizzi;

Billi f'każijiet meta l-organizzatur u/jew il-bejjiegh ikunu responsabbli għan-nuqqas fit-thaddim jew għat-thaddim hażin tas-servizzi involuti fil-pakkett, din ir-responsabbiltà għandha tkun limitata skond il-konvenzjonijiet internazzjonali li jirregolaw is-servizzi ta' din ix-xorta, b'mod partikulari il-Konvenzjoni ta' Varsavja ta' l-1929 dwar il-Ġarr Internazzjonali bl-Ajru, il-Konvenzjoni ta' Berna ta' l-1961 dwar it-Trasport bil-Ferrovija, il-Konvenzjoni ta' Atene ta' l-1974 dwar it-Trasport bil-Baħar u l-Konvenzjoni ta' Pariġi ta' l-1962 dwar ir-Responsabbiltà tal-Lukandiera; billi, barra minn hekk, f'dak li għandu x'jaqsam mal-hsara li ma tkunx hsara personali, għandu jkun possibbli li r-responsabbiltà tkun ukoll limitata skond il-kuntratt tal-pakkett basta, iżda li dawn il-limitazzjonijiet ma jkunux mhux raġonevoli;

Billi għandhom isiru xi arranġamenti għall-informazzjoni tal-konsumaturi u t-trattament ta' l-ilmenti;

Billi kemm il-konsumatur kif ukoll l-industrija tal-vjaġġi kollox kompriz għandhom jibbenefikaw jekk l-organizzaturi u/jew il-

bejjiegha kellhom jitqieghdu taht obbligazzjoni li jipprovdu xieħda biżżejjed ta' garanzija fil-każ ta' falliment;

Billi l-Istati Membri għandhom ikunu hielsa li jadottaw, jew iżommu, dispożizzjonijiet aktar iebsa rigward il-vjaġġi kollox kompriz bl-iskop li jipproteġu l-konsumatur,

ADOtta DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

L-għan ta' din id-Direttiva huwa l-approssimazzjoni tal-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi ta' l-Istati Membri relatati ma' pakketti mibjugħa jew offruti għall-bejgħ fit-territorju tal-Komunità.

Artikolu 2

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva:

1. 'pakkett' tfisser it-tagħqid irrangat minn qabel ta' mhux anqas minn tnejn minn dawn li ġejjin meta jinbiegħu jew jiġu offruti għall-bejgħ bi prezz inklużiv u meta s-servizz ikopri perjodu ta' aktar minn erbgha u għoxrin siegħa jew jinkludi akkomodazzjoni ta' bil-lejl:

(a) it-trasport;

(b) l-akkomodazzjoni;

(c) servizzi turistiċi ohra mhux anċillari għat-trasport jew l-akkomodazzjoni u li jammontaw għal parti sinifikanti tal-pakkett.

It-tqegħid tad-diversi komponenti ta' l-istess pakkett f'kontijiet differenti ma jehlisx lill-organizzatur jew lill-bejjiegh mill-obbligazzjonijiet skond din id-Direttiva;

2. 'l-organizzatur' tfisser il-persuna li, barra milli darba fil, jorganizza pakketti u jbigħhom jew joffrihom għall-bejgħ, kemm jekk direttament kif ukoll jekk permezz ta' bejjiegh;

3. 'il-bejjiegh' tfisser il-persuna li tbiegħ jew toffri għal bejgħ il-pakkett imlaqqa' mill-organizzatur;

4. 'il-konsumatur' tfisser il-persuna li tiehu jew taċċetta li tiehu l-pakkett ('il-kuntrattur ewlieni') jew xi persuna ohra li f'isimha il-kuntrattur ewlieni jaċċetta li jixtri l-pakkett ('il-benefiċjarji l-ohra') jew xi persuna li lilha l-kuntrattur ewlieni jew xi wiehed mill-benefiċjarji l-ohra jittrasferixxi il-pakkett ('min qed jircievi');

5. 'il-kuntratt' tfisser il-ftehim li jorbot lill-konsumatur ma' l-organizzatur u/jew mal-bejjiegh.

Artikolu 3

1. Kull materjal deskrittiv li għandu x'jaqsam mal-pakkett u li jiġi provdut mill-bejjiegh lill-konsumatur, il-prezz tal-pakkett u kull kondizzjoni ohra li tapplika għall-kuntratt ma jistax ikun fiha ebda informazzjoni qarrieqa.

2. Meta xi fuljett jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-konsumatur, dan għandu jindika b'mod li jista' jinqara', li jista' jinfiehem u preċiż kemm il-prezz kif ukoll it-tagħrif adegawat dwar:

- (a) id-destinazzjoni u l-mezzi, il-karatteristiċi u l-kategoriji tat-trasport li jintużaw;
- (b) it-tip ta' l-akkomodazzjoni, fejn tinstab, il-kategorija jew l-livell tal-kumdità u l-karatteristiċi ewlenin tagħha, l-approvazzjoni u l-klassifika turistika tagħha skond ir-regoli ta' l-Istat Membru konernat li jkun qed jilqa';
- (ċ) il-pjan ta' l-ikel;
- (d) l-itinerarju;
- (e) it-tagħrif ġenerali dwar il-htigiet ta' passaport u viża għaċ-ċittadini ta' l-Istat jew l-Istati Membri konċernati u l-formalitajiet mehtieġa rigward is-sahha għall-vjaġġ u għas-soġġorn;
- (f) jew l-ammont ta' flus jew il-perċentwal tal-prezz li għandu jithallas akkont, u ż-żmien meta għandu jithallas il-bilanċ;
- (g) jekk ikunx mehtieġ xi numru minimu ta' persuni biex isehh il-pakkett u, f'dak il-każ, l-aħhar jum meta l-konsumatur għandu jiġi infurmat li jkun thassar.

Id-dettalji li jkunu jinsabu fil-fuljett jorbtu lill-organizzatur jew lill-bejjiġġ, kemm-il darba:

- il-bidliet f'dawk id-dettalji ma jkunux ġew mghoddija lill-konsumatur qabel ma' jingħaqad il-kuntratt, f'liema każ il-fuljett għandu jgħid dan espressament,
- il-bidliet ma jsirux aktar tard wara ftehim bejn il-partijiet kontraenti.

Artikolu 4

1. (a) L-organizzatur u/jew il-bejjiġġ għandhom jipprovdu lill-konsumatur, bil-miktub jew b'xi mod approprijat ieħor, qabel ma jingħaqad il-kuntratt l-informazzjoni ġenerali dwar il-htigiet tal-passaport u l-viża applikabbli għaċ-ċittadini ta' l-Istat jew l-Istati Membri konċernati b'mod partikulari dwar il-perjodi biex wiehed jiksibhom, kif ukoll b'tagħrif dwar il-formalitajiet tas-sahha mehtieġa għall-vjaġġ u għas-soġġorn;
- (b) L-organizzatur u/jew il-bejjiġġ għandhom jipprovdu wkoll lill-konsumatur, bil-miktub jew b'xi forma oħra approprijata, l-informazzjoni li ġejja kmieni kemm jista' jkun qabel il-bidu tal-vjaġġ:
  - (i) il-hinjiet u l-postijiet tal-waqfiet intermedjarji u l-konnessjonijiet tat-trasport kif ukoll id-dettalji tal-post li l-vjaġġatur ikun ser jokkupa, eż. il-kabina jew il-kuċċetta fuq il-bastiment, il-kumpartiment ta' l-irqad fuq it-tren;
  - (ii) l-isem, l-indirizz u n-numru tat-telefon tar-rappreżentant lokali ta' l-organizzatur u/jew tal-bejjiġġ jew, fejn dan ma jstax isir, ta' l-aġenziji lokali li l-konsumatur jkun jista' jsejjah għall-ghajnun f'każ ta' diffikultà;

Meta ma jeżistux rappreżentanti jew aġenziji bħal dawn, il-konsumatur għandu f'kull każ jingħata numru tat-telefon ta' l-emergenza jew kull informazzjoni oħra li tippermettilu li jikkontattja lill-organizzatur u/jew lill-bejjiġġ;

- (iii) fil-każ ta' vjaġġi jew soġġorni barra mill-pajjiż minn minuri, l-informazzjoni li tippermetti li jiġi stabbilit kuntatt dirett mat-tifel/tifla jew mal-persuna responsabbli fil-post fejn sa joqgħod it-tifel/it-tifla;
- (iv) l-informazzjoni dwar ix-xiri volontarju ta' polza ta' l-assi gurazzjoni li tkopri l-ispiza ta' kancellament mill-konsumatur jew l-ispiza ta' ghajnuna, inkluża r-ripatrijazzjoni fil-każ ta' xi disgrazzja jew mard.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-prinċipji li ġejjin jiġu applikati in konnessjoni mal-kuntratt:

- (a) skond il-pakkett partikolari, il-kuntratt għandu jkun fih talanqas l-elementi elenkati fl-Anness;
- (b) il-pattijiet kollha tal-kuntratt għandhom jtnizzlu bil-miktub jew inkella f'xi forma oħra li tkun tiftiehem u aċċessibbli għall-konsumatur u għandha tingħata lil qabel it-tagħqid tal-kuntratt; il-konsumatur għandu jingħata kopja ta' dawn il-pattijiet;
- (c) id-dispożizzjoni skond (b) ma teskludix li jsiru prenotazzjonijiet jew kuntratti ritardati fl-aħhar hin.

3. Meta l-konsumatur ma jkunx thalla jipproċedi bil-pakkett, jista' jgħaddi l-prenotazzjoni tiegħu, wara li l-ewwel ikun ta lill-organizzatur jew lill-bejjiġġ notifika raġonevoli dwar l-intenzjoni tiegħu qabel it-tluq, lil xi persuna li tkun tissodisfa l-kondizzjonijiet kollha applikabbli għall-pakkett. Min jitransferixxi l-pakkett u min jirċievi għandhom ikunu responsabbli flimkien u separatment quddiem l-organizzatur jew il-parti kontraenti li tbiegħ għall-hlas tal-bilanċ dovut u għal xi spejjeż addizzjonali li johorġu minn dan it-trasferiment.

4. (a) Il-prezzijiet stabbiliti fil-kuntratt ma għandhomx ikunu sugġetti għal ebda revizzjoni kemm-il darba l-kuntratt ma jipprovdux espressament għall-possibiltà ta' revizzjoni 'l fuq jew 'l isfel u jgħid bil-preċiż kif jiġu kkalkulati l-prezzijiet riveduti, u dan biss biex jippermettu għal avariji fi:
  - il-prezzijiet tat-trasport, inkluż il-prezz tal-karburant,
  - id-drittijiet, it-taxxi jew l-imposti li jithallsu fuq ċerti servizzi, bħal ma huma t-taxxi ta' l-atterraġġ jew id-drittijiet ta' l-imbarkazzjoni jew id-disimbarkazzjoni fil-portijiet u fl-ajruporti,
  - ir-rati tal-kambju applikati għall-pakkett partikolari.
- (b) Matul l-ghoxrin jum qabel id-data tat-tluq stipulat, il-prezzijiet mniżzla fil-kuntratt ma jistgħux jizdedu.

5. Jekk l-organizzatur isib li qabel it-tluq ikun kostrett jibdel xi wiehed mill-pattijiet essenzjali, bħalma hu l-prezz, dan għandu javża lill-konsumatur malajr kemm jista' jkun biex jippermettilu jiehu d-deċiżjonijiet approprijati u b'mod partikolari:

- jew li jirtira mill-kuntratt minghajr piena,
- jew li jaċċetta emenda għall-kuntratt li tispesifika l-bidliet li jkunu saru u l-impatt tagħhom fuq il-prezz.

Il-konsumatur għandu jinforma lill-organizzatur jew lill-bejjiegh bid-deċiżjoni tiegħu malajr kemm jista' jkun.

6. Jekk il-konsumatur jirtira mill-kuntratt skond il-paragrafu 5, jew jekk, għal xi raġuni tkun xi tkun, hliet wahda li tkun tort tal-konsumatur, l-organizzatur iħassar il-pakkett qabel id-data tat-tluq, il-konsumatur għandu jkollu d-dritt:

- (a) li jew jiehu pakkett iehor minflok ta' l-istess kwalità jew kwalità oġġla meta l-organizzatur u/jew il-bejjiegh ikun jista' joffrili sostitut bħal dan. Jekk il-pakkett tas-sostituzzjoni li jinghata jkun ta' kwalità aktar baxxa, l-organizzatur għandu jagħti lura d-differenza fil-prezz lill-konsumatur;
- (b) jew li jithallas lura malajr kemm jista' jkun s-somom kollha li jkun hallas skond il-kuntratt.

F'dan il-każ, huwa jkun intitolat, jekk ikun approprjat, li jiġi kkompensat jew mill-organizzatur jew mill-bejjiegh, skond kif titlob il-liġi ta' l-Istat Membru rilevanti, talli l-kuntratt ma jkunx twettaq, hliet meta:

- (i) il-kancellament isir fuq il-bażi li l-għadd ta' persuni elenkati għall-pakkett ikun anqas mill-anqas numru mehtieg u l-konsumatur jiġi nformat bil-kancellament, bil-miktub, fiż-żmien indikat fid-deskrizzjoni tal-pakkett; jew
- (ii) il-kancellament, hliet fil-każ ta' prenotazzjoni eċċessiva, ikun għal raġunijiet ta' force majeure, i.e. ċirkostanzi mhux tas-soltu u imprevedibbli li ma jkunux fil-kontroll tal-parti li tkun tiġġustifika, li l-konsegwenzi tagħhom ma jkunux setgħu jiġu evitati anke jekk tkun ittiehdet il-prekawżjoni kollha mehtieġa.

7. Meta, wara t-tluq, parti sinifikanti tas-servizzi miftiehma ma tinghatax jew l-organizzatur jara li mhux sa jkun jista' jagħti parti sinifikanti mis-servizzi li għandhom jiġu provduti, l-organizzatur għandu jagħmel arrangamenti alternattivi approprjati, minghajr hlas żejjed mill-konsumatur, biex jitkompla l-pakkett u meta approprjat jikkompensa lill-konsumatur għad-differenza bejn is-servizzi offruti u dawk mogħtija.

Jekk ma jkunx possibbli li jsiru arrangamenti bħal dawn jew dawn ma jiġux aċċettati mill-konsumatur għal raġunijiet validi, l-organizzatur għandu, fejn ikun approprjat, jipprovdi lill-konsumatur, minghajr hlas żejjed, trasport ekwivalenti lura lejn il-post tat-tluq, jew lejn xi post iehor tar-ritorn li miegħu il-konsumatur ikun qabel u dan għandu, fejn ikun approprjat, jikkompensa lill-konsumatur.

Artikolu 5

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi mehtieġa biex jiżguraw li l-organizzatur u/jew il-parti kontraenti li qed tbigh

ikunu responsabbli mal-konsumatur għat-thaddim approprjat ta' l-obbligazzjonijiet li johorġu mill-kuntratt, irrispettivament minn jekk dawn l-obbligazzjonijiet għandhomx jitwettqu minn dak l-organizzatur u/jew bejjiegh jew minn xi fornituri ohra tas-servizzi minghajr preġudizzju għad-dritt ta' l-organizzatur u/jew tal-bejjiegh li jdur fuq dawk il-fornituri l-ohra tas-servizzi.

2. F'dak li għandu x'jaqsam mad-danni li jsufri l-konsumatur minhabba n-nuqqas ta' thaddim jew it-thaddim hażin tal-kuntratt, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi mehtieġa biex jiżguraw li l-organizzatur u/jew il-bejjiegh ikun/u responsabbli kemm-il darba dan in-nuqqas li jithaddem jew it-thaddim hażin ma jkunx dovut la għal xi tort tagħhom u lanqas għal dak ta' xi fornitur iehor tas-servizzi, għax:

- in-nuqqasijiet li jsehhu fit-thaddim tal-kuntratt ikunu dovuti għall-konsumatur,
- dawn in-nuqqasijiet ikunu dovuti għal xi terza persuna li ma jkollhiex x'taqsam mal-provvista tas-servizzi mnizzla fil-kuntratt, u jkunu imprevedibbli jew inevitabbli,
- dawn in-nuqqasijiet ikunu dovuti għal xi każ ta' force majeure bħal dik li hemm definita f'Artikolu 4(6), it-tieni subparagrafu (ii), jew għal xi avveniment li l-organizzatur u/jew il-bejjiegh jew il-proveditur tas-servizzi, ukoll bl-attenzjoni kollha approprjata, ma jkunx seta' jipprevedi jew iwaqqaf minn qabel.

Fil-każi msemmija fit-tieni u t-tielet incizi, l-organizzatur u/jew il-bejjiegh li jkunu parti kontraenti jkunu obbligati jagħtu għajjnuna pronta lill-konsumatur li jinsab f'diffikultà.

F'dawk li huma danni li johorġu minn nuqqas ta' thaddim jew minn thaddim hażin tas-servizzi involuti fil-pakkett, l-Istati Membri jistgħu jippermettu li l-kumpens ikun limitat skond il-konvenzjonijiet internazzjonali li jirregolaw dawn is-servizzi.

F'dak li huwa dannu li ma jkunx dannu personali li johroġ min-nuqqas ta' thaddim jew mit-thaddim hażin tas-servizzi involuti fil-pakkett l-Istati Membri jistgħu jippermettu li l-kumpens ikun limitat skond il-kuntratt. Dan il-limitu m'għandux ikun minghajr raġuni.

3. Minghajr preġudizzju għar-raba' subparagrafu tal-paragrafu 2, ma jstgħux jithallew barra permezz ta' xi klawżola kuntrattwali xi disposizzjonijiet tal-paragrafi 1 u 2.

4. Il-konsumatur għandu jikkomunika kwalunkwe nuqqas fit-thaddim tal-kuntratt li jinduna bih fuq il-post lill-fornitur tas-servizzi konċernati u lill-organizzatur u/jew lill-bejjiegh bil-miktub jew f'forma ohra approprjata ma' l-ewwel okkazjoni.

Din l-obbligazzjoni għandha tiġi ddikjarata b'mod ċar u espliċitu fil-kuntratt.

Artikolu 6

F'każi ta' lment, l-organizzatur u/jew il-bejjiegh jew ir-rappreżentant lokali tiegħu, jekk ikun hemm, għandu jagħmel sforz fil-pront biex isib soluzzjonijiet approprjati.

Artikolu 7

L-organizzatur u/jew il-bejjiegh li jkun parti kontraenti għandu jipprova xiehda biżżejjed ta' sigurtà għar-rifużjoni tal-flus li jkunu thallsu u għar-ripatrijazzjoni tal-konsumatur fil-każ ta' xi falliment.

Artikolu 8

L-Istati Membri jistgħu jadottaw jew jirritornaw dispożizzjonijiet aktar stretti fil-qasam kopert minn din id-Direttiva biex jipproteġu lill-konsumatur.

Artikolu 9

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-mizuri meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva qabel il-31

ta' Diċembru 1992. Huma għandhom jinfurmaw b'dan lill-Kummissjoni fil-pront.

2. L-Istati Membri għandhom jibagħtu lill-Kummissjoni t-testi tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-ligi nazzjonali li jadottaw fil-qasam regolat minn din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istati Membri l-oħra bihom..

Artikolu 10

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fil-Lussemburgu, fit-13 ta' Ġunju 1990.

Fisem il-Kunsill

Il-President

D. J. O'MALLEY

ANNEX

L-elementi li għandhom jiddahhlu fil-kuntratt jekk ikunu relevanti għall-pakkett partikulari;

- (a) id-deskrizzjoni(jiet) tal-vjaġġ u, meta jkunu involuti l-perjodi tas-soġġorn, il-perjodi relevanti, bid-dati;
  - (b) il-mezzi, il-karatteristiċi u l-kategoriji tat-trasport li se jn jinżaw, id-dati, il-hinijiet u l-postijiet tat-tluq u tar-ritorn;
  - (c) meta l-pakkett ikun jinkludi l-akkomodazzjoni, il-post fejn din tinstab, il-kategorija turistica jew il-livell ta' kumdità, il-karatteristiċi ewlenin tagħha, il-konformità mar-regoli ta' l-Istat Membru konċernat li jkun qed jilqa' u l-pjan ta' l-ikel;
  - (d) jekk ikunx meħtieġ għadd minimu ta' persuni biex isir il-pakkett u, f'dak il-każ, l-aħħar data biex jiġi nformat il-konsumatur jekk jithassar;
  - (e) l-itinerarju;
  - (f) iż-żjarat, l-escursjonijiet jew servizzi oħra li jkunu inklużi fil-prezz totali miftiehem għall-pakkett;
  - (g) l-isem u l-indirizz ta' l-organizzatur, tal-bejjieġh u, fejn ikun approprijat ta' min ikun qed jassigura;
  - (h) il-prezz tal-pakkett, indikazzjoni tal-possibiltà ta' revizjoni fil-prezz skond Artikolu 4(4) u indikazzjoni ta' xi drittijiet, taxxi jew imposti pagabbli għal ċerti servizzi (taxxi għall-atterraġġ, l-imbarkazzjoni u d-disimbarkazzjoni f'portijiet u ajruporti, taxxi tat-turisti) fejn dawn il-hlasijiet ma jkunux imdahhla fil-pakkett;
  - (i) l-iskeda tal-hlas u l-mod kif isir il-hlas;
  - (j) xi htigiet speċjali li l-konsumatur ikun ikkomunika lill-organizzatur jew lill-bejjieġh waqt li kienet qed issir il-prenotazzjoni, u li t-tnejn ikunu aċċettaw;
  - (k) il-perjodi li fihom il-konsumatur għandu jagħmel xi lment dwar in-nuqqas ta' thaddim jew it-thaddim hazin tal-kuntratt.
-